

Навоийгача бўлган ўзбек адабиётининг йирик вакиллари...

Фигон келди. Бу лашкар етганин кўрсанг ясаб аъдонинг устига...

«Бизнинг ҳокимимиз Шохрух мизродир. У кишидан рухсат...

Энди қасиданинг ёзилган йилини ҳам аниқлашимиз мумкин бўлади.

Маган ва у ана шу бойлик ва улжалар билан эсон-омон уз улусига етиб олган.

Тавору қўй бикин душман кўруб бахтинг кавийсини, Уз илгин боғлаб оллинг заифу нотава...

АНЪАНА ВА ТАНҚИД

XX аср ўзбек адабиёти тўғрисида кейинги пайтларда турли фикрлар айтилмоқда. Ҳақиқатан ҳам бу давр адабиёти бошқа даврлар адабиётидан ҳамма жиҳати...

«Баҳс» ҚАСИДА КИМГА БАҒИШЛАНГАН?

Биз қасида мазмунидан келиб чиқиб ҳамда асарни уша даврга оид тарихий маълумотлар билан солиштириб...

га олмаганда у ҳукмронлик қилган 40 йил ичида икки марта бутун Мовароуннахрни ларзага солган даҳшатли воқеалар бўлиб ўтган.

би етмаслигини сезиб, у яқинлашиб келиши билан чекинади ва уз улусига қайтиб кетади.

лон Шохрух билан уруш қилмаган, юқорида айтиб ўтганимиздек, Шохрухнинг келатганини эшитиб лашкари билан уз юртига қайтиб кетган.

Шу уридада гарчи асосий масалага унча алоқаси бўлмаса ҳам яна бир фактни қўшимчани қўшимиз. Бу қўшимчани мақолада тилга олдинг Шайх Нуриддинбек...

Шундай қилиб қасида хижрий 813 йили ёзилган, деб айтиш мумкин. Бу миллодий 1410—1411 йилга тўғри келади.

Агар адабиёт тарихига назар ташласак, унинг ҳам ижтимоий ҳаёт сингари ўсиш-ўзгаришда давом эттишни, гоҳ кутарилиб, гоҳида пасайганини кузатамиз.

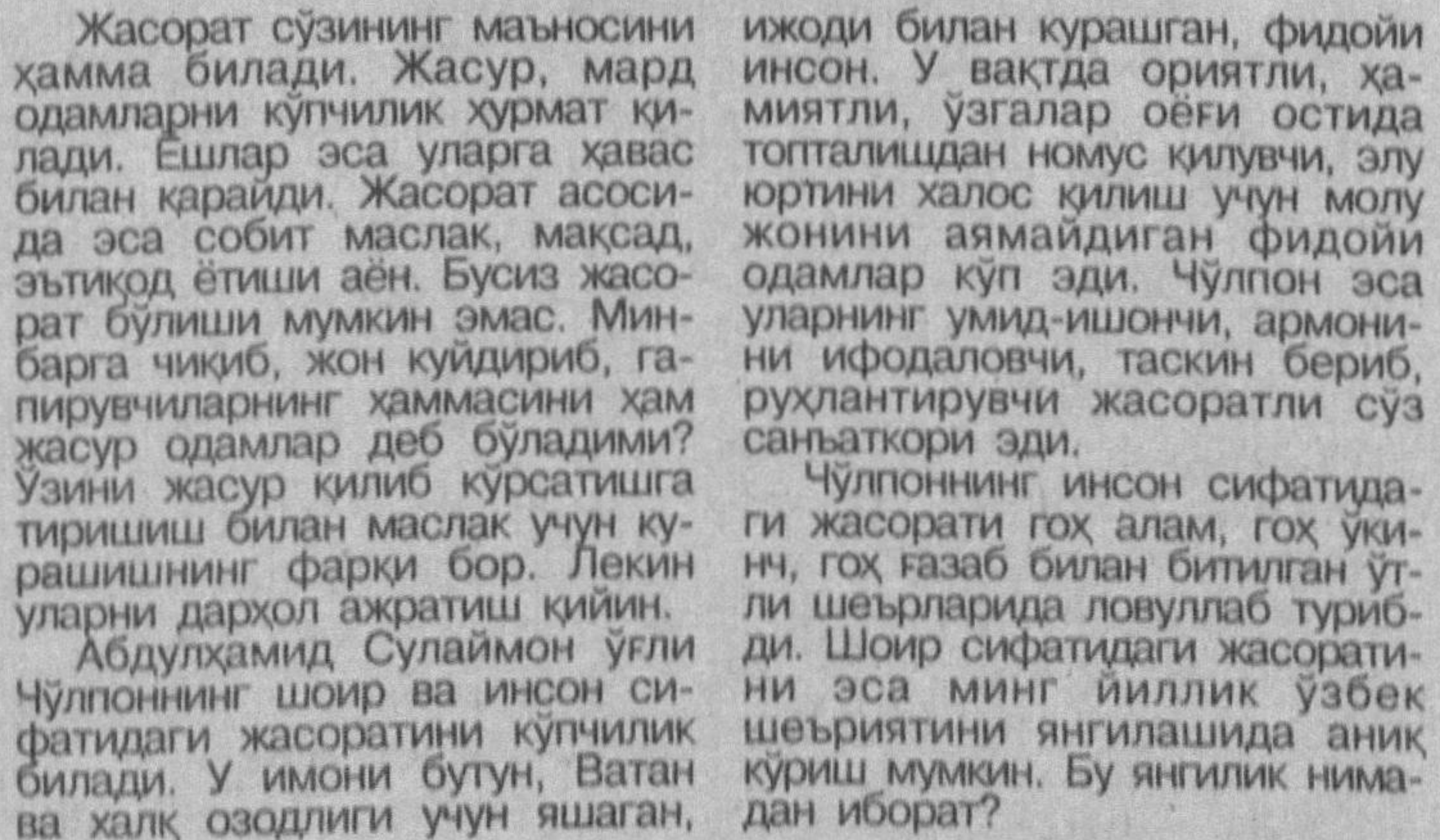
Булар элга қилич-найза олиб хайжого кирганда, ҳеч иш келмади аъдодин магар оху

Қасида мазмунидан маълум бўлишича, мамлакат бошига катта ташвиш ва таҳлика тузилган бир пайтда маъд этилаётган подшоҳ келиб юрда тинчлик урнатган ва халқни кулфатдан халос этган.

Энди мақсадга келсак, ҳар икки воқеада ҳам, Шайх Нуриддин исми пайтида ҳам, Бурқон билан бўлган урушдан сўнг ҳам Ҳиротдан келтирилган дафъ этган тинчлик урнатиб, халқни ҳам, угли Улугбекни ҳам севинтирган киши Шохрух мизро эди.

Уни йўлдан оздирмоқчи, қалғитмоқчи бўлишди. Ортдан, олдиндан ёнидан маломат тошларини отишди. Ваҳима солиб, қўрқитмоқчи, сизни ҳисдан воз кечишга мажбур қилмоқчи бўлишди.

Кодиржон ЭРҒАШЕВ, Узр Фа Алишер Навоий номидаги Адабиёт институти илмий ходими

Қўлпон таваллудининг 100 йиллигига

ШОИР ЖАСОРАТИ

Жасорат сўзининг маъносини ҳамма билади. Жасур, мард одамларни кўпчилик ҳурмат қилади.

иқоди билан курашган, фидойи инсон. У вақтда ориятли, ҳамиятли, ўзгалар оёғи остида топталишдан номус қилишни, элу юртини халос қилиш учун молду элса собит маслак, мақсад эътиқод этиши аён.

Бу содда, самимий, мискин кўринган мисраларда қанча алам, ҳасрат, армон билан биргана қадар буюқмас рух, умид, ишонч ва гўзал ишонч бор.

Уни йўлдан оздирмоқчи, қалғитмоқчи бўлишди. Ортдан, олдиндан ёнидан маломат тошларини отишди.

«Оқтариб инқилоби эрк олиб келди», деб халқни алдаганларнинг қулусидан йиғилади.

Кўнгли, сөн бўлчалар нега Кишанлар бирла дўстлашинг?

«Чўлпон — тонг юлдузи демак...» Чўлпонни собиқ шўролар ҳокимияти қўрқатди ва қатган қилди.

Буюк мутафаккир шайхонимиз Алишер Навоийнинг «Лисонут тайр» дostonида Шарк адабиётининг ёркин намондаси Фаридиддин Атторга багйшланган шундай сатрлар бор:

ФАРИДИДДИН АТТОР СУЛАЙМОН ВА ЧУМОЛИ «Илохйнома»дан Хикоят

Эй, раҳмли, меҳрибон Парвардигор, Беназир исмининг билан қалбим шарор. Санъатинг ва кудратинг уммон қадар, Биз оларимиз ҳикматинг имкон қадар. Қанча пайгамбар жўнатдинг биз учун Ёп-ёруғ этди алар инсон ичин.

Сайдали Одиловга

Аргувон, тарағ чинор саф тортса, Манзилга писандмас буюни шамол. Қобил фарзандларнинг қатори ортса, Улар бахш эттайлар ватанга камол.

Қам сўлаб, кўп тинглаш одати қойим, Узин қандай тутиш илмига қодир. Ахлоқу одобада ҳало, мулоим, Меҳнатда ҳаҳрамон, севгида собир.

Таржимаи ҳолимга илова Улқамнинг қанотида умчаймон осмонларга, Қадрлаб сизинаман Шарқона мезонларга.

раманд шариф зотлардан деб тилга олади. Чиндан ҳам Фаридиддин Аттор узун ва мураккаб умр курди ва бизга ундан гоёй бой, беназир ва бетакрор асарлар мерос бўлиб қолдирди.

Кўрса, дўсти дўнг ерин ўз ҳолича Тортар эрди зарралаб кўч борича.

Ин қавагинд очарди тўғри йўл, Тер босиб тупроқ ташиб бўлганди хўл. Шох Сулаймон олдига чорлаб уни, Танбиҳ айлаб жилмайиб айди шуни:

«Мантиқут тайр» номли ажойиб асарини Ёш Алишер 9-10 ёшларидақад ёд билан.

ҚИЗ СЕВГИСИ «Илохйнома»дан

Подшоҳнинг етқин ўғли бор эди, Бир келишган, бир сўлим, кўркдор эди. Ой юзига боқолмас ҳеч ожиза, Ой юзи дунёда эрди мўъжиза.

Мустиқил йилларимизда биринчи бўлиб чуқур ҳис қилган хурматли олимимиз Нажмиддин Комилов 1994 йилда Атторнинг «Илохйнома», «Мантиқут тайр» асарларидан айрим парчаларини насрий баён қилиб берди ва нашр эттирди.

Йўқ, тепа йиқса мени, айлаб қарахт, Ишқ йўлида улганим ҳам менга бахт.

«Мантиқут тайр» номли ажойиб асарини Ёш Алишер 9-10 ёшларидақад ёд билан.

«Мантиқут тайр» номли ажойиб асарини Ёш Алишер 9-10 ёшларидақад ёд билан.

Миразис АбЗАМ

Бунинг устига, Маҳкам ундан уч-тўрт ёш кичик эди. Усмон эмас, асосан Маҳкам Усмонни қадрлаб, уни сўроқлаб, дўстлик қилиб юрар эди!

Мустақил йилларимизда биринчи бўлиб чуқур ҳис қилган хурматли олимимиз Нажмиддин Комилов 1994 йилда Атторнинг «Илохйнома», «Мантиқут тайр» асарларидан айрим парчаларини насрий баён қилиб берди ва нашр эттирди.

ҚИЗ СЕВГИСИ «Илохйнома»дан

Подшоҳнинг етқин ўғли бор эди, Бир келишган, бир сўлим, кўркдор эди. Ой юзига боқолмас ҳеч ожиза, Ой юзи дунёда эрди мўъжиза.

«Мантиқут тайр» номли ажойиб асарини Ёш Алишер 9-10 ёшларидақад ёд билан.

Миразис АбЗАМ

Бунинг устига, Маҳкам ундан уч-тўрт ёш кичик эди. Усмон эмас, асосан Маҳкам Усмонни қадрлаб, уни сўроқлаб, дўстлик қилиб юрар эди!

Бул сезони ул ўзи этсин адо, Судралиб ўлсин танним роҳат аро.

ОШИҚНИНГ СЕВГИЛИСИГА ВАЪДА ҚИЛИБ КЕЛГАН ЕРИДА УХЛАБ ҚОЛГАНИ ҲАҚИДА Хикоят

«Мантиқут тайр»дан Бир йигит бир қизни севмиш бир замон, Ишқ ўтида қовулиб ёниш эмон.

«Мантиқут тайр»дан Бир йигит бир қизни севмиш бир замон, Ишқ ўтида қовулиб ёниш эмон.

ОШИҚНИНГ СЕВГИЛИСИГА ВАЪДА ҚИЛИБ КЕЛГАН ЕРИДА УХЛАБ ҚОЛГАНИ ҲАҚИДА Хикоят

«Мантиқут тайр»дан Бир йигит бир қизни севмиш бир замон, Ишқ ўтида қовулиб ёниш эмон.

Миразис АбЗАМ таржимаси. (Матн: Жалолиддин Румий. «Маснавий ва шарҳи» VI жилд, 121-122 бетлардаги таржима-изоҳдан олинди)

Миразис АбЗАМ таржимаси. (Матн: Жалолиддин Румий. «Маснавий ва шарҳи» VI жилд, 121-122 бетлардаги таржима-изоҳдан олинди)

Миразис АбЗАМ таржимаси. (Матн: Жалолиддин Румий. «Маснавий ва шарҳи» VI жилд, 121-122 бетлардаги таржима-изоҳдан олинди)

Миразис АбЗАМ таржимаси. (Матн: Жалолиддин Румий. «Маснавий ва шарҳи» VI жилд, 121-122 бетлардаги таржима-изоҳдан олинди)

Миразис АбЗАМ таржимаси. (Матн: Жалолиддин Румий. «Маснавий ва шарҳи» VI жилд, 121-122 бетлардаги таржима-изоҳдан олинди)

Миразис АбЗАМ таржимаси. (Матн: Жалолиддин Румий. «Маснавий ва шарҳи» VI жилд, 121-122 бетлардаги таржима-изоҳдан олинди)

Оқилжон ХУСАН

ЎЗБЕК ЙИГИТИ

